

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 232/2025-52

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Martina Vernarského a Ivana Fiačana (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **TECHNOPOL SERVIS, a.s.**, Panenská 6, Bratislava, zastúpenej AK Tomáš Nemček, s.r.o., Zelená 2, Bratislava, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Cob/36/2022 z 15. augusta 2024 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Cob/36/2022 z 15. augusta 2024 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Cob/36/2022 z 15. augusta 2024 **zrušuje a v e c v r a c i a** Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.
3. Krajský súd v Bratislave **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **1 331,33 eur** a zaplatiť ich jej právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. novembra 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) označeným kasačným uznesením krajského súdu ako odvolacieho súdu v jej

obchodnoprávnej veci. Navrhuje napadnuté uznesenie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

2. Sťažovateľka je v konaní pred všeobecnými súdmi v postavení žalovaného v 3. rade vo veci o určenie vlastníckeho práva k akciám a o určenie, že určité akcie sú neplatné.

3. Dňa 29. novembra 2019 podal žalobca návrh na prerušenie konania, návrh na odročenie pojednávania a návrh na vykonanie dokazovania. Návrh na prerušenie konania odôvodnil tým, že predmet tohto konania priamo závisí od výsledku trestného konania, v ktorom sa skúma otázka spôsobu a platnosti nadobudnutia akcií [REDAKOVANÉ]. V trestnom konaní sa vykonáva rozsiahle dokazovanie pre účely zistenia okolností prevodu akcií. Okresný súd pojednávanie nariadené na 2. december 2019 neodročil a návrh na prerušenie konania zamietol, čo uviedol v zápisnici z pojednávania.

4. Dňa 28. septembra 2021 okresný súd vydal rozsudok, ktorým žalobu zamietol. Podľa názoru okresného súdu pôvodný žalobca ani aktuálny žalobca nepreukázali vlastníctvo akcií, pretože súd výpis z Centrálného depozitára cenných papierov považoval za nedostatočný (bod 26) a nebola preukázaná držba akcií a sled rubopisov (bod 27).

5. Žalobca napadol rozsudok okresného súdu odvolaním, v ktorom namietol to, že bez jeho zavinenia nebolo možné predložiť originálne vyhotovenia ani osvedčené fotokópie pôvodných akcií požadovaných súdom z dôvodu, že mu v tom bráni vykonateľné súdne rozhodnutie vydané v inom konaní, a to neodkladné opatrenie sp. zn. 23Cb/120/2019 z 10. októbra 2019, ktoré mu zakazuje vstup do nebytových priestorov, kde sa tieto dokumenty nachádzajú. Z tohto dôvodu podal aj návrh na prerušenie konania, ktorému nebolo vyhovené. Rozsudok považoval za predčasný. Ďalej namietal nevykonanie navrhnutých dôkazov a to, že sa súd nezaoberal inými skutočnosťami (žalobca nekonkretizoval, akými). Žalobca bol toho názoru, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam o aktívnej legitímácii žalobcu. Tiež zastával názor, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesného útoku a obrany, ktoré neboli uplatnené, a to bez zavinenia žalobcu. Napokon poukazoval na nesprávne právne posúdenie aktívnej vecnej legitímácie. V závere uviedol, že napáda rozsudok z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f) a g) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

6. Krajský súd napadnutým uznesením z 15. augusta 2024 zrušil rozsudok okresného súdu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že rozsudok okresného súdu trpí inou vadou konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP (bod 28 napadnutého uznesenia). Tá spočíva v tom, že okresný súd vo výrokovej časti rozsudku opomenul uviesť výrok uznesenia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 162 ods. 3 CSP a zároveň odôvodnenie rozsudku neobsahuje dôvody zamietnutia návrhu na prerušenie konania, ktoré by mohol odvolací súd podrobiť prieskumu v odvolacom konaní. Uvedené zakladá porušenie práva odvolateľa na spravodlivé súdne konanie a odňatie možnosti konať pred súdom. Uvedené procesné pochybenie možno podľa odvolacieho súdu napraviť výlučne aplikáciou procesného postupu podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP („Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.“), t. j. zrušením rozsudku a vrátením na súd prvej inštancie.

II. Argumentácia sťažovateľky

7. Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť. Je toho názoru, že záver odvolacieho súdu (body 27 a 28) je zjavne nesprávny pre jeho rozpor s § 357 písm. n) CSP, podľa ktorého je uznesenie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania vylúčené z odvolacieho prieskumu, čo potvrdzuje aj súdna prax (ÚS SR, sp. zn. III. ÚS 512/2021). Absencia odôvodneného výroku takéhoto uznesenia nie je spôsobilá založiť vadu meritórneho rozsudku podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP, ktorá predpokladá vadu zásadnej intenzity spôsobujúcej nesprávnosť rozhodnutia vo veci samej. To v tejto veci nie je splnené, pretože uznesenie o zamietnutí prerušenia konania sa netýka rozhodovania vo veci samej a z uvedeného dôvodu ho zákonodarca pre jeho marginálny význam vylúčil aj z odvolacieho prieskumu.

8. Sťažovateľka poukazuje na iné možnosti, ktoré mohol využiť odvolací súd, a to i) vrátiť spis okresnému súdu bez rozhodnutia o odvolaní s inštrukciou, aby súd prvej inštancie postupom podľa § 225 ods. 1 CSP doplnil absentujúci odôvodnený výrok uznesenia o zamietnutí prerušenia konania a následne opätovne predložil spis odvolaciemu súdu alebo ii) absentujúci výrok a odôvodnenie uznesenia o zamietnutí prerušenia konania pomocou aplikácie § 225 ods. 1 CSP v spojení s § 378 ods. 1 CSP doplnil sám do svojho rozhodnutia (poukazujúc na túto prax v inom konaní odvolacieho súdu, sp. zn. 3CoKR/94/2017 zo 14. 11. 2018). Podľa sťažovateľky ide o bezdôvodné ignorovanie vlastnej rozhodovacej praxe odvolacím súdom, čím dochádza k zásahu do princípu právnej istoty a k porušeniu sťažovateľkou označených práv. Sťažovateľka v tejto súvislosti poukazuje na judikatúru ústavného súdu (III. ÚS 192/06), podľa ktorej musia všeobecné súdy postupovať v obdobných situáciách zhodne (predvídateľne), a v prípade, ak sa rozhodnú postupovať odlišne, je ich povinnosťou presvedčivo sa vyrovnat' s odmietnutím názorov zastávaných v skorších rozhodnutiach.

9. Podľa sťažovateľky napadnuté rozhodnutie nespĺňa elementárne požiadavky testu proporcionality. Na jednej strane stojí právo žalovaných na dosiahnutie právnej istoty spojenej s právoplatnosťou rozsudku v konaní, v ktorom sa skúmajú protiprávne úkony vedúce k nepriateľskému ovládnutiu sťažovateľky a v ktorom boli žalovaní od počiatku vystavení masívnemu porušovaniu ich práva na spravodlivý proces zo strany skupiny subjektov a kooperujúcich sudcov. Naproti tomu stojí právo členky tejto skupiny subjektov [redacted] spočívajúce v poznaní dôvodov procesne marginálneho uznesenia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, ktorým sa ani len nerozhoduje o jej právach a povinnostiach vo veci samej, a preto proti nemu nie je prípustný ani opravný prostriedok [§ 365 písm. n) CSP]. Už na prvý pohľad je zrejmé, že nejde o kolíziu dvoch rovnocenných práv. V závere sťažovateľka konštatuje, že napadnutým rozhodnutím odvolací súd rezignoval na jeho základné poslanie poskytovať efektívnu ochranu porušených práv tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty (čl. 2 ods. 1 CSP), keďže svojím rozhodnutím namiesto definitívneho nastolenia stavu právnej istoty vystavil sťažovateľku, ktorej práva sú dlhodobo závažne porušované, ďalšej dlhoročnej a nákladnej konfrontácii so skupinou subjektov, ktorá bude s istotou opätovne obštruovať vydanie nového meritórneho rozhodnutia, čím sa poskytovanie súdnej ochrany stáva pre sťažovateľku absolútne neefektívnym.

10. Podľa sťažovateľky preto v okolnostiach tejto veci nemôže byť daná iná vada konania [§ 365 ods. 1 písm. d) CSP], pretože absencia odôvodneného výroku o prerušení konania nemôže mať

v tomto prípade za následok nesprávnosť rozsudku vo veci samej. Sťažovateľka takisto upriamuje pozornosť na to, že existencia odôvodneného výroku uznesenia o zamietnutí prerušenia konania v rozsudku by nijako nezmenila postavenie žalobcu v merite veci.

III.

Vyjadrenie krajského súdu, zúčastnenej osoby a sťažovateľky

11. Krajský súd uviedol, že považoval napadnutý rozsudok okresného súdu za nesprávny, pretože v ňom neboli uvedené preskúmateľné dôvody, prečo súd prvej inštancie návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol. Navyše, rozsudok neobsahuje výrok o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Krajský súd považoval za nedostatočné, ak okresný súd o návrhu na prerušenie konania rozhodol len v zápisnici z pojednávania, a preto považoval napadnutý rozsudok za nepreskúmateľný. Podľa krajského súdu okresný súd postupoval v rozpore s § 162 ods. 3 CSP, ako aj s odbornou literatúrou.

12. Žalovaný v 1. rade sa ako zúčastnená osoba stotožnil s argumentáciou sťažovateľky. Poukázal na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 512/2021, podľa ktorého z § 357 písm. n) CSP vyplýva, že odvolanie proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania ani nie je prípustné. Takisto poukazuje na to, že rozhodnutie prvostupňového súdu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania nepredstavuje rozhodnutie zásadného právneho významu.

13. Žalobkyňa sa ako zúčastnená osoba k ústavnej sťažnosti nevyjadrila.

14. Sťažovateľka vo svojom vyjadrení uviedla, že odvolanie proti zamietnutiu návrhu o prerušení konania nie je prípustné, poukazujúc na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/14/2025. Opomenutie odôvodneného výroku v rozsudku okresného súdu sa nijako nedotklo práv žalobkyne. Opätovne poukazuje na to, že krajský súd sa vo svojom vyjadrení nijako nevysporiadal s postupom v inom konaní krajského súdu (sp. zn. 3CoKR/94/2017), kde krajský súd aplikoval § 225 ods. 1 v spojení s § 378 ods. 1 CSP a pristúpil k doplneniu odôvodneného výroku uznesenia bez jeho invazívneho zrušenia. Sťažovateľka namietla, že krajský súd sa nesnažil zachovať maximum z práv oboch sporových strán, ale uprednostnil právo žalobkyne na riadne odôvodnenie nemeritórneho uznesenia proti právu sťažovateľky na právnu istotu a právo na preskúmanie len takých rozhodnutí v odvolacom konaní, proti ktorým je odvolanie prípustné.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

15. Ústavný súd v súvislosti s predbežným prerokovaním sťažnosti považuje za potrebné poukázať na svoje ústavné postavenie, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (napr. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Je v právomoci všeobecného súdu vykladať a aplikovať zákony, a pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležité zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (napr. I. ÚS 19/02, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06). Ústavný súd touto optikou posudzoval aj sťažovateľkou označené zásahy do jej základných práv a slobôd.

16. Vzhľadom na charakter (konkrétne „nemeritornosť“) napadnutého uznesenia musí ústavný súd najprv priblížiť poznatok, že ústavná sťažnosť je na rozdiel od tradičných opravných prostriedkov

budovaných „zdola“ skonštruovaná dodatočne – „zhora“, aby pokryla rozhodnutia a zásahy verejnej moci v ich celej šírke a rozmanitosti. Táto unikátna univerzálnosť ústavnej sťažnosti umožňuje prieskum rôznych konaní. Z uvedeného avšak vyplýva aj to, že ústavný súd prispôsobuje intenzitu prieskumu typu napadnutého rozhodnutia. Pritom treba vnímať stav vecí nielen v čase rozhodovania, ale aj v jej procesnom vývoji, ktorý následne môže viesť k realizácii základných práv sťažovateľky.

17. Ústavný súd sa teda zaoberal tým, či je napadnuté uznesenie založené na tak excesnom právnom posúdení, ktoré by bolo spôsobilé porušiť ústavné práva sťažovateľky, a dospel k záveru, že tomu tak je. Z napadnutého uznesenia vyplýva, že dôvodom na zrušenie rozsudku okresného súdu a vrátenie vecí súdu prvej inštancie je jedine to, že okresný súd o návrhu žalobkyne na prerušenie konania nerozhodol vo výroku rozsudku a následne tento výrok neodôvodnil. Súd považoval za nepostačujúce rozhodnutie o návrhu na prerušenie konania len v zápisnici z pojednávania. Z odvolania vyplýva, že žalobkyňa napáda predovšetkým to, že súd nevykonal navrhnuté dôkazy, ako aj záver okresného súdu o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie. Žalobkyňa v odvolaní nenapádala to, že okresný súd o jej návrhu na prerušenie konania nerozhodol vo výroku rozsudku, ani to, že v rozsudku absentuje odôvodnenie chýbajúceho výroku. Krajský súd preto postupoval v rozpore s § 380 CSP, podľa ktorého je odvolací súd viazaný odvolacími dôvodmi. Nad rámec odvolania môže súd prihliadnuť len na vady týkajúce sa procesných podmienok, čo však nie je tento prípad. Ústavný súd v žiadnom prípade nelegitimizuje postup súdov, ktorý nie je v súlade so zákonom, avšak odvolacie dôvody sú pre súd priestorom, v rámci ktorého môže konať (rovnako IV. ÚS 239/2025).

18. Navyše krajský súd v bode 28 uvádza, že: *„Súd prvej inštancie preto postupoval v rozpore s vyššie uvedeným ustanovením § 162 ods. 3 CSP, pričom takéto procesné pochybenie súdu zakladá inú vadu, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.“* Uvedený odvolací dôvod [§ 365 ods. 1 písm. d) CSP] však nie je dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia podľa § 389 CSP. Ak aj následne odvolací súd (v závere bodu 28) uvádza, že *„Uvedené spôsobuje nedostatok riadneho odôvodnenia napadnutého rozsudku do takej miery, že to vyústilo do jeho vnútornej rozpornosti a táto skutočnosť v konečnom dôsledku zakladá jeho nepreskúmateľnosť a zmätočnosť, čo má za následok porušenie práva odvolateľa na spravodlivé súdne konanie a odňatie možnosti odvolateľa konať pred súdom“*, tak potom nie je úplne zrejmé, aký odvolací dôvod vlastne vzhladol krajský súd v napadnutom rozsudku okresného súdu, či je dôvodom zrušenia napadnutého rozsudku existencia odvolacieho dôvodu podľa § 365 písm. b) alebo d) CSP.

19. Na základe už uvedených dôvodov ústavný súd konštatuje, že krajský súd tým, že rozsudok okresného súdu zrušil a vrátil na ďalšie konanie, porušil právo sťažovateľky na súdnu ochranu chránené v čl. 46 ods. 1 ústavy a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Preto bolo ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vyhovené s tým, že namietané uznesenie krajského súdu sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

V.

Trovy konania

20. Zistené porušenie základných práv sťažovateľky odôvodňuje to, aby jej krajský súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) úplne

nahradil trovy konania, ktoré jej vznikli zastúpením advokátom. Výška náhrady bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna šestina priemernej mzdy za predchádzajúci polrok (§ 1 ods. 3 v spojení s § 11 ods. 3 vyhlášky). Sťažovateľka má nárok na náhradu za dva úkony právnej služby v roku 2024 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti 2 x 343,25 eur) a za jeden úkon právnej služby v roku 2025 (vyjadrenie 371 eur), čo spolu s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 13,73 eur a 14,84 eur) predstavuje 1 099,80 eur a po pripočítaní dane z pridanej hodnoty podľa § 18 ods. 3 trovy pozostávajú zo sumy 1 331,33 eur.

21. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia (bod 3 výroku tohto nálezu) je krajský súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označenej v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. septembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu